

SÍNTESE HISTÒRICA. JOSEP M. MODELELL
Text extret del llibre "Cabrera de Mar. Castell de Sant Vicenç o de Burriac".

AGELL VEÏNAT DE CABRERA. SANTA ELENA D'AGELL.

El veïnat d'Agell forma part del terme de Cabrera de Mar. Està separat del nucli urbà per la carena que arrenca de dessota el castell, anomenada les Costes de Sant Joan, on, a les acaballes, hi ha el cementiri i la capella de Sant Sebastià, edificada el 1507. Mor suaument prop de can Pujol situat a la riba dreta del torrent d'Agell.

És un terreny muntanyós. Dalt de la carena hi ha una pedreta molt antiga i les roques anomenades d'en Besora i d'en Sagrera. La part alta, que és bosc, té força pendent però, vora el petit nucli de cases del voltant de la capella, el terreny s'aplana un xic. e qualsevol lloc estant pot veure's Mataró i les terres de les cases de pagès d'Agell de Baix, que arriben fins el mar.

Alguns documents en parlar de la casa de Cabrera, l'anomenen de Cabrera i Agell, o "àlies Agell" o "abans d'Agell". També n'hi que parlen de la casa d'Agell sense anomenar la de Cabrera, i uns altres les anomenen separadament.

Encara hi ha, amb pocs canvis, tres nuclis de cases: les del voltant de la capella (ca l'Aimeric, can Mallol, can Tatay, can Sagrera, can Puig, can Casals, un convertit de frares a cals Frares i un de monges a can Cassadó), les de cada banda de la carretera de Vilassar de Mar a Argentona, construïda seguint poc més poc menys el traçat d'un antic camí Basora, Mora, Orriols, Pauet, Sala i Pujol); i, molt més avall, el pla de les sènies, conegut per Agell de Baix o Santa Margarida, que arriba fins el mar, i confronta a llevant amb la desembocadura de la riera d'Argentona, que fa de partió amb Mataró, que abans havia estat d'Argentona, on hi ha can Peric, el molí dels Sants, can Batlle i les Ribes.

No havent-hi menestrals ni indústries, Agell quedà molt estancat i encara sembla que continuï com abans. Els de Agell tenen unes peculiaritats definides. Tot i no estar massa vinculats a Cabrera, els trobem en moltes relacions de prohoms de poble. És que les cases d'Agell foren grans masies. A la relació dels qui compren la Casa de Cabrera el 18 de desembre de 1387 a Francesc de Sant Vicenç, darrer personatge d'aquesta família, surten els Aymeric, Pujol, Mir, Orriols, Puig, Forner i l'Alier, i és en Bartomeu Puig de can Puig d'Agell qui compra el 25 de juny de 1531 la Casa de Cabrera, àlies d'Agell, juntament amb el castell de Burriac per a la Universitat.

En el recompte de l'any 1515, trobem 45 focs o cases a Cabrera, 21 de les quals pertanyien a Agell, xifra que mostra la importància que tenia Agell.

FESTA MAJOR DE SANTA ELENA D'AGELL 2018

Cabrera de Mar

Ajuntament de
Cabrera de Mar

